

stitution af Fideicommisscapital, idet der ved sandsynligvis under en kommende Udvikling vil blive berøvet Landet en god Deel Fideicommisscapitaler, det vil sige en god Deel Capitaler til Brug for Ublaan.

Madvig: Jeg skal kun gjøre den Bemærkning, som jeg vilde have gjort for, nemlig at jeg troer, at et Land aldrig taber ved, at dens Capitaler blive frie. Capitalerne beholder man nok.

Justitsministeren: Jeg vil ikke gjenoptage Forhandlingen idag i dens Almindelighed, men efter de Ytringer, som ere fremkomne, navnlig fra det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Madvig), med særligt Hensyn til mine Bemærkninger igaar, troer jeg dog at maatte sige, at og hvorledes jeg hævder det Standpunkt, som jeg har indtaget under hele Forhandlingen med Hensyn til Begrænsningen af denne Lovs Virkeevne. Saa loquticorrect som den hele Udvikling, der kom fra det nævnte ærede Medlem, end var i en vis Retning, forekommer det mig dog, at han oversaaet Get — og det var netop det, som efter min Mening behersker hele denne Betragtning —, nemlig det, at Hovedspørgsmaalet, om Daandet skal kunne løses, er principielt afgjort ved Grundloven med Hensyn til Jorden. Det er principielt afgjort, at der skal gives en Lov, hvorved den bundne Jord kan gaae over til fri Eiendom, men det er ikke i Grundloven foreskrevet, at der skal gives en Lov, hvorefter Capitalfideicommisserne kunne gaae over til fri Eiendom. Derfor som Nogen siger, at det efter hans Opfattelse er Conseqventen af Grundloven, saa siger jeg, at det kan jeg for min Deel ikke erkende som en given Sag, men jeg skal ikke nu indlade mig paa at forhandle hele dette store Spørgsmaal. Skal man praktisk komme til et Resultat med Hensyn til den foreliggende Sag, saa gaaer det ikke an at diskutere Spørgsmaalet — om jeg saa maa udtrykke mig — videnfabeligt, men man maa begrænse sig praktisk. Det er det, som jeg har gjort, naar jeg siger, at nærværende Lov beherskes af Grundlovsparagraphen, som principielt for mig

har afgjort det Spørgsmaal, om det er rigtigt at skride til Vedtagelsen af en Lov, hvorved den bundne Jord kan gaae over til fri Eiendom. Conseqventen af Vedtagelsen af nærværende Lovforslags første Afsnit er umodsigeligt den, at saa snart det principielt er afgjort, at den fideicommissbundne Capital skal kunne løses, saa maa ogsaa denne Løsningsform medtages. Dette er indlysende, men Vedtagelsen af den Løsningsform, som her er foreslaaet, afgør efter min Opfattelse ikke det principale Spørgsmaal, om de fideicommissbundne Capitaler skulle ved Lov sættes istand til at kunne gaae over til fri Eiendom. Paa denne Maade fastholder jeg det begrændede Standpunkt, som jeg gjentagne Gange har gjort gjældende med Hensyn til Conseqventerne af Vedtagelsen af denne Løsningsform.

Madvig: Grundlovens Opfattelse er, at Jordeiendommene skulle frigjøres, men der er Intet i Grundloven, som siger, at de skulle frigjøres uden Substitution. Grundlovens Bud medfører, at der skal anvises Veien til, at Jorden kan frigjøres; men naar vi ved Siden af Frigjørelsen ved Substitution ved denne Lov fastsætte, at den kan frigjøres ogsaa uden Substitution, saa følger det ikke af Grundloven, som jeg aldrig kunde paaberaabe mig — det kunde aldrig falde mig ind —, men af denne Lovs Conseqvent, at vi i lignende Tilfælde maatte tillade det Samme, men kun som sagt i aldeles lignende Tilfælde, altsaa kun med Hensyn til Familieformuer, og ikke videre, end der her er gaaet, nemlig ved at give Tilladelse til en Overenskomst.

Justitsministeren: Ja, jeg kan ikke Andet end fastholde mit Standpunkt, og det er det. Her er kun Tale om et „Hvorledes“, og inden man kan overføre det første „Hvorledes“ paa et andet Lovomraade, maa Spørgsmaalet „Om“ først være afgjort. Grundloven har afgjort dette „Om“ med Hensyn til Jorden, men først naar ved en fri, selvstændig Overveelse af Lovgivningsmagten de Hensyn, der bør komme i Betragtning, have ført til at give et bekræftende Svar paa Spørgsmaalet „Om“ med Hensyn til Fideicommiss-